

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IV. Forma examinis Testium circa delictum notorium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

de aliquo singulari delicto, & persona delinquente, præmissa semiplena probatione, aut infamia, Visitator procedit ad specialem inquisitionem faciendam, secundum formam præscriptam in cap. præcedenti. Alia est inquisitio, quæ etiam specialis dici potest, cum crimen perpetratum est notorium, & criminolus occultus: tunc enim tenetur Prælatus inquirere generatim malefactorum; non tamen speciatim an Petrus, vel Joannes tale crimen commiserint, nisi infamia, indicia, aut semiplena probatio præcedat, ut laudis in cap. de inquisitione superius annotavimus.

Hanc inquisitionem debet præcedere evidencia facti: factum autem, siue delictum potest esse, aut permanens, aut transiens: facti permanentis delicta dicuntur, quorum vestigium sensibile post illa commissa manent, ut in homicidio, stupro, incendio, percussione, si in illa cicatrix relinquatur, vel vulnus, aut in furto cum fractura &c. transiens facti dicuntur illa delicta, quorum nullum post ipsa perpetrata sensibile, aut visibile vestigium manet, ut conviciis, blasphemia, siue alia injuria, siue fornicationes, percussio absque signo relicto, aut furtum sine fractura, &c.

Visitatori igitur in primis constare debet de corpore delicti, siue id fiat per denunciationem juridicam, siue per inquisitionem, quæ oritur vel à notorietate facti, vel ab infamia, vel ab indicij violentiis, aded ut nullus Visitator possit processum contra aliquem sibi subditum formare, nisi juridicè fuerit denunciatus, aut legitimo modo infamatus, aut indiciatas, aut deum in fragranti crimine notorio deprehensus.

Quando Prælatus, vel Visitator volens facere inquisitionem de delicto notorio, & non inventantur nec indicia, nec infamia, nec semiplena probatio contra delinquentem, debet hac forma procedere.

Die Mense Anno

Cum pervenisset ad nositiam, vel aures R. P. Provincialis, vel Visitatoris publica quadam fama deferente in Conventu N. tale delictum scandalosum fuisse patratum, & attendentes delictum in Dei offensam, & in salutem Religionis cedere, ex debito officij visum est, juridicas informationes capere à fide dignis, qui possent veritatem patefacere, & ideo decrevimus forma debita, & juridica Testes examinare.

Post hæc procedendum est ad examen Testium hac vel simili forma.

CAPVT IV.

Forma examinis Testium circa delictum notorium.

Eodem die, & anno R. P. Visitator considerans, quod tale, tamque grave delictum in tali Monasterio commissum, sine maxima Dei, & proximi offensione tolerari nequeat, processit ad Testium examen, pro investigando delinquenti; Quare eodem die vocatus P. N. ab N. coram eodem P. Visitatore existente in eodem loco, & in primis præmissis juramento vel præcepto formali, interrogatus fuit an sciat, tale delictum patratum in illo Conventu fuisse,

Et si res, ondeat se scire. *Secundo interrogatur quomodo id fiat? Obicitur at tali tempore, ac tali hora, quando delictum fuit commissum, & quem credat illud commississe, ut ut serio referat, quidquid scit de hujusmodi re, vel factis, &c.*

Omnia notentur, & animadvertatur exprimentur omnia necessaria, & circumstantiæ, scilicet delictum, delinquentis, complices, locus delicti, tempus præsum, quando commissum, occasio, siue causa, toties & quoties, Testes qui fuerint presentes, aut de visu, aut de auditu, & alia similia: si vero Testes, se ignorare affirmet, imposito præcepto de servando silentio, & obtemperata ejus subscriptione dimittatur, vocenturque alij Testes, donec Reus detegatur, siue do nec indicia sufficientia contra aliquem vel aliquos inventantur, invento Reo juridicè procedat, examinando Testes, donec per plenam probationem convincatur.

CAPVT V.

Alia forma examinandi Testes circa factam denunciationem contra aliquem delinquentem.

Diximus præcedenti capite, qua ratione Testes sint examinandi à Visitatore, quando patratum est aliquod notorium delictum, delinquens vero est occultus, nunc præscribere oportet modum & formam examinandi testes circa delictum alicui particulari personæ per denunciationem imputatum, præmissa enim juridica denunciatione (ut supra diximus) tenetur Visitator ad inquisitionem specialem, hoc est ad Testium examen devenire.

Antequam igitur Visitator ad Testium examen descendat, oportet ante interrogationes præscribere modum ac formam, ex qua constare aliquo modo possit de delinquente, & de delicto commisso, & de causis quibus movetur ad inquisitionem faciendam, ut sic clarius constare possit, se non leviter, aut minus juridicè Testes interrogare, quod non incongruè sequenti forma, vel alia simili exprimeret poterit.

Die Mense Anno

Cum pervenisset ad nostram notitiam, publica quadam infamia deferente, vel legitima denunciatione per Testem omni exceptione majorem, Patrem N. ab N. Procuratorem hujus Monasterij bona, sine legitimo Superioris consensu temere dissipasse, tum donationibus à se suis consanguineis factis, cum non modicam pecuniarum summam in convivij & potationibus insumpisse, nec non aliquibus Religiosis suis amicis, & etiam alijs secularibus exhibuisse, cum ad Dei gloriam, & ad disciplinam Religionis conservandam necessarium sit, ut similia delicta impunita non remaneant, ac ex debito nostri Officij tenemur ad debitam inquisitionem alium delictum plenius faciendam, præcipimus in virtute Spiritus Sancti, & sanctæ Obedientiæ, & sub præcepto formali omnibus Religiosis juxta tenorem sequentis interrogatorij examinandis, ut veritatem, postposito omni odio, vel amore, aliave passione sincerè deponant.

Poterit tamen Interrogatorium majoria claritatis gratia in aliquos articulos, siue Interrogationes dividi, quibus tota series facti comprehenda-